

УДК 81'42(=111.1=161.2)316.346.2-055.2
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/55-2-27>

Наталія ПИЛЯЧИК,
orcid.org/0000-0002-0642-6745
кандидатка філологічних наук, доцентка,
доцентка кафедри англійської філології
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) natalia.pyliachik@pnu.edu.ua

Ольга ТРОЦЕНКО,
orcid.org/0000-0002-5023-0563
кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка кафедри англійської філології
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) olha.trotsenko@pnu.edu.ua

Любов МИХАЙЛЮК,
orcid.org/0000-0002-8044-7771
старша викладачка кафедри англійської філології
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) liubov.tykhailiuk@pnu.edu.ua

АСОЦІАТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КОНЦЕПТУ ЖІНКА В АНГЛОМОВНОМУ ТА УКРАЇНОМОВНОМУ ПІСЕННОМУ ДИСКУРСІ

Стаття присвячена вивченню вербалізації лінгвокультурного концепту ЖІНКА та порівняльного аналізу його асоціативного поля, сформованого навколо нього в англійському та українському пісенному дискурсі, а також дослідженню асоціативних зв'язків слів навколо імені концепту ЖІНКА. У сучасному мовомисленні концепт ЖІНКА в англійській (американській) та українській лінгвокультурах представлений широко та неоднозначно, про що свідчить, зокрема, наявність великого асоціативного потенціалу лексеми – імені концепту: здатності будувати семантично розгалужені асоціативні поля. Порівняльне міжмовне дослідження цього концепту дає підстави розглядати його як одного із центральних концептів індоєвропейського лінгвокультурного простору. Виділений лінгвокультурний концепт ЖІНКА займає центральне місце та успішно функціонує у дискурсі, який розуміємо, як цілеспрямований комунікативний компонент, що бере участь у взаємодії людей і механізмах їхньої свідомості, зокрема у пісенному. Серед різних типів дискурсу виділено самостійний вид – пісенний, який визначається, як сукупність текстів пісень з особливою тематикою, лексикою та синтаксисом. Існує декілька підходів до аналізу дискурсу, проте у статті апелюємо власне до когнітивного підходу, який передбачає його дослідження на основі аналізу репрезентації знань у дискурсі у вигляді концептів, зокрема концепту ЖІНКА, з акцентом на його національно-культурних особливостях та вербалізації в англійському та українському пісенному дискурсах. Жінка обов'язково повинна бути коханою, заміжною, дружиною, мамою та сприйматися як найрідніша – Батьківщина, а інколи й майбутнім життям, що притаманне тільки для текстів пісень групи «Scorpions». Власне крізь призму такого розуміння жінки її бачать виконавці досліджуваних текстів пісень – Клаус Майне («Scorpions») та Святослав Вакарчук («Океан Ельзи»).

Ключові слова: асоціативне поле, концепт, асоціативний потенціал, пісенний дискурс.

Natalia PYLIACHUK,
orcid.org/0000-0002-0642-6745
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the English Philology Department
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
(Ivano-Frankivsk, Ukraine) natalia.pyliachik@pnu.edu.ua

Olha TROTSSENKO,
orcid.org/0000-0002-5023-0563
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the English Philology Department
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
(Ivano-Frankivsk, Ukraine) olha.trotsenko@pnu.edu.ua

Liubov MYKHAILIUK,
orcid.org/0000-0002-8044-7771
Senior Teacher at the English Philology Department
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
(Ivano-Frankivsk, Ukraine) natalia.pyliachik@pnu.edu.ua

ASSOCIATIVE POTENTIAL OF THE CONCEPT OF *WOMAN* IN ENGLISH AND UKRAINIAN SONG DISCOURSE

The article is devoted to the study of the verbalisation of the linguistic and cultural concept of WOMAN and the comparative analysis of its associative field formed around it in the English- and Ukrainian-language song discourse, as well as the study of the associative connections of words around the name of the concept of WOMAN. In modern language thinking, the concept of WOMAN in English (American) and Ukrainian linguistic cultures is presented widely and ambiguously which is evidenced, in particular, by the presence of a large associative potential of the lexeme – the name of the concept: the ability to build semantically branched associative fields. A cross-linguistic comparative study of this concept gives reasons to consider it as one of the central concepts of the Indo-European linguistic and cultural space. The highlighted linguistic and cultural concept of WOMAN occupies a central place and functions successfully in the discourse, which we understand as a purposeful communicative component that participates in the interaction of people and the mechanisms of their consciousness, in songs in particular. Among the various types of discourse an independent type is distinguished – the song type that is defined as a set of song texts with a special theme, vocabulary and syntax. There are several approaches to the analysis of discourse, but in the article we appeal to the cognitive approach itself which involves its research based on the analysis of the representation of knowledge in the discourse in the form of concepts, in particular the concept WOMAN, with an emphasis on its national and cultural features and verbalization in English- and Ukrainian-language songs discourses a woman must be loved, married; she may be a wife, a mother and be perceived as the closest relative - the Motherland, and sometimes also the future life which is inherent only in the lyrics of "Scorpions" band. It is precisely through the prism of this understanding of woman that the performers of the studied lyrics – Klaus Meine ("Scorpions") and Sviatoslav Vakarchuk ("Ocean Elsa") see her.

Key words: associative field, concept, associative potential, song discourse.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку мовознавства характеризується підвищенням інтересом лінгвістів до когнітивного підходу до вивчення мови та її зв'язку з мисленням та світосприйняттям людини. Власне людина виступає суб'єктом пізнання та носієм певних знань, культурних надбань, національно-маркованих уявлень про об'єктивну дійсність. У статті досліджено лінгвокультурний концепт, під яким розуміємо одиницю колективного знання/свідомості, що має чітке мовне вираження і яка позначена певною культурною специфікою і містить ціннісно-оцінний компонент у своїй структурі (Скобнікова, 2018; Ifversen, 2003).

Мета статті – здійснити порівняльний аналіз асоціативного потенціалу лінгвокультурного концепту *ЖІНКА*, який допомагає виявити та зробити виразнішою «особливу» ментальність, властиву англomовній та україномовній спільнотам, а також визначити лексико-семантичну значимість імені концепту – *жінка* – для представників музичної творчості: у сучасному пісенному дискурсі (музичні гурти «Scorpions» та «Океан Ельзи»).

Аналіз досліджень. Актуальність дослідження асоціацій, що зумовлюються національністю мовця, тобто «встановлення впливу націо-

нальної культури на семантичні асоціації, а також порівняння асоціативних полів носіїв різних мов зумовлена посиленням уваги до міжмовних та міжкультурних зіставлень з метою виявлення універсальних характеристик слова. Це дозволяє яскравіше виявити особливості мови і культури в їхньому взаємозв'язку» (Терехова, 2000: 22).

Теоретичною та методологічною базою дослідження є наукові праці, присвячені взаємодії культури і мови в її функціонуванні, таких вітчизняних лінгвістів, як Ф. Бацевич, О. Воробйова, С. Жаботинська, А. Приходько, О. Селіванова та ін., а також зарубіжних мовознавців: Н. Арутюнова, С. Аскольдов, А. Вежицька, О. Кубрякова, Ю. Степанов та ін. Опрацьовано теоретичні джерела, спрямовані на вивчення лінгвокультурного концепту в дискурсі, зокрема пісенному, та наукові доробки Т. ван Дейка, І. Огієнко, Ю. Плотницького, Г. Почепцова, К. Серажима та ін.

Як правило, лінгвокультурний концепт має трьохкомпонентну структуру: він формується навколо певної, ціннісно акцентованої точки свідомості. Найбільш актуальні для носіїв мови асоціації формують ядро концепту, менш значні – периферію. Чим далі віддаляється наступна лексема від ядра, тим швидше відбувається поступове згасання асоціацій (Марчук, 2010: 43).

Структура концепту певною мірою співвідноситься з асоціативним полем, проте не є тотожною йому, оскільки містить в поняттєвому складнику і еволюцію концепту в культурі. Асоціативне поле, як правило, має незамкнутий характер, і є структурним об'єднанням навколо слова-стимула певних груп слів-асоціатів, що характеризуються семантичною близькістю і, незважаючи на їхній змінний склад у різних інформантів, мають значний ступінь спільності (Бацевич, 2007). Належність до одного народу, однієї культури робить ядро асоціативного поля в цілому достатньо стабільним, а зв'язки – постійно повторюваними в мові.

Оскільки лінгвокультурний концепт трактуємо як асоціативно-вербальну сітку, вважаємо, що зміст лінгвокультурного концепту, його функціонування у дискурсі, під яким розуміємо мовлення, «занурене в життя» (Бацевич, 2007: 37). Сучасне мовомислення категоризується шляхом дослідження асоціацій, які породжує цей концепт у свідомості носіїв мови. Тому встановлення як універсальних, так і національно-культурних елементів у змісті концепту *ЖІНКА* вбачаємо у порівнянні асоціативних полів досліджуваного концепту в англійському та українському пісенному дискурсі. У статті апелюємо до такого визначення *пісенного дискурсу*, який визначається як сукупність текстів пісень, що характеризується специфічними тематичними, лексичними, синтаксичними та іншими особливостями (Коноз, 2012: 83).

Виклад основного матеріалу. На основі комунікативних принципів, закладених у структурі музичних творів гуртів «Scorpions» та «Океан Ельзи», простежується авторська «спрямованість форми на сприйняття», виконавець актуалізує власну комунікативну програму (Коноз, 2012: 81). Тексти пісень відібраних музичних груп складаються із концептів, серед яких центральне місце займає концепт *ЖІНКА*. Відповідно до закладеної в пісенних текстах інформації про жінку як кохану жінку, як Батьківщину та жінку як мрію, проаналізовано ставлення представників досліджуваних музичних груп до жінки як такої з урахуванням національно-культурних особливостей пісень англійською та українською мовами. Універсальним способом, своєрідним «входом» у лінгвокультурний концепт вважаються асоціативні зв'язки, якими пронизані лексеми в межах асоціативного поля. Досліджуваний концепт *ЖІНКА* є схожим, проте не повністю ототожнений з асоціативним полем, сформованого навколо нього, яке наділене певною внутрішньою структурою: ядром та периферією.

Статистична обробка текстів пісень досліджуваних гуртів «Scorpions» та «Океан Ельзи» свід-

чить про чималий асоціативний потенціал концепту *ЖІНКА* у сучасному мовомисленні. Когнітивні ознаки досліджуваного концепту в обох мовах вказують на його польову структуру. При цьому найбільш кількісно представлені різноманітними чисельними асоціатами утворюють ядро поля, решта – його периферію у свідомості носіїв мови (Загнітко, 2008; Марчук, 2010). Здійснюючи аналіз асоціацій, відібраних із досліджуваного пісенного дискурсу, будемо асоціативне поле концепту *ЖІНКА* в англійській та українській лінгвокультурах.

Ключовою лексемою, що вербалізує концепт *ЖІНКА* в англійському пісенному дискурсі гурту «Scorpions» (15 пісень), є *woman*, що містить, такі асоціати: *you* (ти) – 48 реакцій, *my/mine* (моя) – 30 реакцій, *love* (любов) – 24 реакції, *she* (вона) – 22 реакції, *love of life* (любов до життя) – 20 реакцій, *babe* (дитина) – 17 реакцій, *to be loved* (бути коханим) – 15 реакцій, *strong enough* (досить сильна) – 14 реакцій, *soul* (душа) – 10 реакцій, *to take breath away* (забрати подих) – 9 реакцій, *to win back love* (повернути любов) – 9 реакцій, *to wait for the nights* (чекати ночей) – 8 реакцій, *the one* (єдина) – 7 реакцій, *magic* (дивовижна) – 6 реакцій, *beautiful* (красива) – 6 реакцій, *to lose control* (втрачати контроль) – 6 реакцій, *daddy's girl* (татова донька) – 5 реакцій, *wind of change* (вітер змін) – 5 реакцій, *future in the air* (майбутнє в повітрі) – 5 реакцій, *no one like you* (не така, як ти) – 4 реакції, *to miss* (сумувати) – 4 реакції, *to wait for you* (чекати на тебе) – 4 реакції, *mine eternally* (моя назавжди) – 4 реакції, *field of hope* (поле надій) – 4 реакції, *glory* (краса) – 4 реакції, *find love* (знайти любов) – 3 реакції, *to need love* (потребувати любові) – 3 реакції, *to live alone* (жити самотньо) – 3, *sweet* (солодка) – 3 реакції, *to come into life* (прийти у життя) – 3 реакції, *to burn the sky* (спалити небеса) – 3 реакції, *poor* (бідна) – 3 реакції, *mother* (мати) – 3 реакції, *to pray* (молитися) – 3 реакції, *the son of the gun* (солдат) – 3 реакції, *she is a life* (вона є життя) – 3 реакції, *life in eyes* (життя в очах) – 3 реакції, *flower* (квітка) – 3 реакції, *she is my road* (вона є моя дорога) – 3 реакції, *all alone* (повністю сама) – 3 реакції, *children of tomorrow* (діти майбутнього) – 2 реакції, *my way home* (моя дорога додому) – 2 реакції, *to feel high and low* (почуватися низько і високо) – 2 реакції, *too young* (надто молода) – 2 реакції, *secrets of life* (секрети життя) – 2 реакції, *nights with you* (ночі з тобою) – 2 реакції та інші.

Аналіз асоціацій текстів 15 пісень гурту «Океан Ельзи», написаних українською мовою, дає можливість виокремити серед них лексеми, що вербалізують концепт *ЖІНКА* в українській

мовній свідомості, а саме *жінка*, що викликає такі асоціації: *ти* – 41 реакція, *твої* – 35 реакцій, *моя* – 22 реакції, *тебе* – 19 реакцій, *на небі* – 17 реакцій, *любов* – 16 реакцій, *життя* – 15 реакцій, *мила* – 15 реакцій, *очі* – 14 реакцій, *земне небо* – 9 реакцій, *сонце* – 8 реакцій, *час* – 7 реакцій, *ніч* – 7 реакцій, *земля* – 6 реакцій, *хто ти є* – 6 реакцій, *твоя війна* – 6 реакцій, *жити немов літати* – 6 реакцій, *дівчина* – 5 реакцій, *весна* – 5 реакцій, *у снах* – 5 реакції, *мама* – 5 реакцій, *бажати* – 5 реакцій, *ми разом* – 4 реакції, *хліб-вода* – 4 реакції, *зоря* – 4 реакції, *квітка* – 4 реакції, *лукава* – 4 реакції, *серце-вогонь* – 4 реакції, *ти поруч* – 4 реакції, *цілувати* – 4 реакції, *королева* – 3, *усміхнена* – 2 реакції, *мед* – 2 реакції, *перший слід* – 2 реакції, *світла* – 2 реакції, *дивна* – 2 реакції та інші.

ЖІНКА-КОХАНА

У структурі досліджуваного асоціативного поля виділяємо так звані асоціації-синоніми до ключового слова-стимулу *жінка*, з акцентом на тому, що в англійському та українському мовному образі світу чоловік обирає жінку, виявляючи при цьому певну любов до неї, виражаючи свої почуття до коханої за допомогою таких вільних словосполучень:

1. **Трактування кохання («Scorpions»)**: *love of life 20, to be loved 15, to take breath away 9, to win back love 9, to wait for the nights 8, to trust him 7, kiss 6, to lose control 6, to live cold 5, to miss 4, to wait for you 4, to break the heart 4, to find love 3, to hide love 3, to need love 3, to burn the sky 3, love in eye 3, to trust in love 3, nights with you 2, restrained feelings 2, at first sight 2, distant memories 2, to drown the heart 2* та інші.

Прикладами таких культурних сценаріїв, що моделюють стосунки «чоловік-жінка», є їх вибірка із текстів пісень групи («Scorpions»):

«When you came into my life»

When you came into my life

It took my breath away.

«No one like you»

No one like you

I can't wait for the nights with you

I imagine the things we'll do

I just wanna be loved by you.

«You're the one»

You're the one that God had made for me

You're the one who's always in my dreams

The one who keeps me goin'

When I can't go on.

На відміну від англійських пісень змістове наповнення текстів музичного доробку гурту «Океан Ельзи» дещо відрізняється кількісно, трактуючи кохання, що, очевидно, пояснюється

різною віковою категорією представників досліджуваних музичних гуртів («Scorpions» – 1965 р., «Океан Ельзи» – 1994р.):

1. **Трактування кохання («Океан Ельзи»):**

любов 16, жити, немов літати 6, у снах 5, бажати 5, на небі 4, згадувати 4, ми разом 4, налити вино 4, ти поруч 4, цілувати 4, чекати 4, відчувати 3, хотіти 3, кликати 3, вести за собою 3, доля 2, тілом відчувати 2, казка 2, тепло 2, вабити 2, бути з тобою 2, таємний світ 2, лягати у ліжко 2, вічне бажання 1, сумувати 1 та інші.

Вільні словосполучення із семантичним навантаженням, що виражають кохання, використані у таких піснях гурту «Океан Ельзи»:

«На небі»

Бо так живу немов літаю я,

так немов літаю я.

Кожну мить коли зі мною ти,

І я на небі, мила моя, на небі.

Зоре моя, на небі відколи тебе знайшов.

«Не опускай свої очі»

Як сильно я хочу

Бути з тобою завжди.

Дещо неоднаково розгортається культурний сценарій «належність жінки чоловікові» в англomовному пісенному дискурсі по відношенню до україномовного: вона переважає в українських піснях:

2. **Належність («Океан Ельзи»)**: *твої 35, моя 22, тебе 19, хто ти є 6* та інші:

«Я не здамся без бою»

Хто ти є? - Ти взяла моє життя,

І не віддала.

Хто ти є? - Ти випила мою кров

І п'яною впала.

Твої очі, кличуть, хочуть мене,

Ведуть за собою.

3. **Належність («Scorpions»)**: *my/mine 30, she 22, your 5, mine eternally 4:*

“When you came into my life”

You give me your smile,

A piece of your heart.

Вартими є уваги культурні сценарії «характер жінки», які знаходимо лише у текстах пісень музичного гурту «Scorpions»:

4. **Риси характеру («Scorpions»)**: *to be lonely 3, strong 2, patient 2, caring 1, lost 1:*

«All for one»

Once I did only care about myself

Once I was lost and lonely.

Слід зауважити, що пісенні тексти англійською мовою не характеризуються багаточисельністю номінативних одиниць на позначення зовнішності жінки:

5. Зовнішність («Scorpions»): *beautiful 6, no one like you 4, flower 3, she is my road 3, looking 2, nice 1* та інші:

«No one like you»

No one like you

I can't wait for the nights with you.

Проте тексти пісень гурту «Океан Ельзи» розгортають сценарій «зовнішність жінки», характерний лише для українського ментального простору:

6. Зовнішність («Океан Ельзи»): *мила 15, очі 14, весна 5, зоря 4, квітка 4, лукава 4, королева 3, усміхнена 2, світла 2, дивна 2, губи 2, п'яна 2, темна 1, неясна 1, холодна 1, голодна 1, невчасна 1, люта 1, таємна 1* та інші:

«Королева»

Королево, твої губи вчать мене

Віддати все і хотіти знов.

«Ти – квітка»

Холодна, голодна й невчасна!

То світла, то темна – неясна.

Використання в українському пісенному дискурсі власних імен свідчить про звеличення багатьох жінок, які всі є красивим, звабливими, такими, які запам'ятовуються:

5. Власні імена («Океан Ельзи»): Джульєтта 16, Надія 7, Леді 5 та інші:

«Джульєтта»

Моя Джульєтта, он би ти побачила сама,

Яка на твоєму балконі настала зима.

«Леді»

Леді, дозвольте мені піти.

Леді, налейте мені за край.

Леді, леді, я хочу із губ твоїх

З жасмином зелений чай.

ЖІНКА-БАТЬКІВЩИНА

Досліджуване асоціативне поле містить додаткові когнітивні ознаки, що представлені за допомогою двох культурних сценаріїв у пісенних дискурсах обох мов:

1. Трактування Батьківщини («Scorpions»): *soul 10, dream 9, from east to west 6, clouds 6, wind of change 5, brothers 3, the son of the gun 3, my way home 2, heaven 2, mother earth 2, soldiers 1, world 1 etc.*

«Wind of change»

The world is closing in,

did you ever think that we could be so close, like brothers?

The future's in the air

I can feel it everywhere blowing with the wind of change.

1. Трактування Батьківщини («Океан Ельзи»): *мить 11, земне небо 9, земля 6, твоя*

війна 6, здатися без бою 4, зоря 4, з заходу на схід 3, дорога 2, взяти життя 2, висота 1, світанок 1:

«Вставай!»

Вставай!

Всім покажи, де ставити перший слід.

Твоя земля чекає на захід або на схід,

З заходу і на схід, з заходу і нас схід.

В структурі асоціативного поля «ЖІНКА-Батьківщина» знаходимо периферійну смислову зону, виражену культурним сценарієм «вік» тільки в англомовному пісенному дискурсі:

2. Вік («Scorpions»): *young 5, too young 2, small 2, in years 1, another year 1, days shorter 1, etc.:*

«Eye of the storm»

Another year is running through my veins

Some moments wasted, some will remain...

I'm going back in time to the days

When I was young.

Репрезентанти ядерної зони досліджуваного поля є яскраво виражені у формі культурного сценарію «трактування Батьківщини» майже ідентичного за своєю чисельністю: 50 асоціатив у пісенному дискурсі гурту «Scorpions» та 49 – «Океан Ельзи», периферія представлена когнітивною ознакою «вік» (13 асоціатив) в англомовному пісенному дискурсі.

ЖІНКА-МАЙБУТНЄ

Представлене асоціативне поле характеризується певним культурним сценарієм, який вирізняє його з-поміж усіх вищезгаданих полів, що входять до складу центрального асоціативного поля «Жінка». Аналіз англомовного пісенного дискурсу музичного гурту «Scorpions» свідчить про наявність специфічної когнітивної ознаки, яка уможливорює встановити нові асоціативні зв'язки зі словом-стимулом *жінка* в значенні майбутнього, життєвої мрії, прагнення до нового життя, не маючи відповідного еквівалента в українському пісенному дискурсі гурту «Океан Ельзи»:

1. Трактування майбутнього («Scorpions»): *to wonder 5, in the dreams 4, space 3, good morning life 2, a year is running through my life 2, children of tomorrow 2, to feel high and low 2, cold world 2, secret of life 2, silence 2, to ride the storm 2, to give a life a meaning 2, fight 2, book of life 2, remains in the dark 1, time 1 etc.:*

«Wind of change»

Take me to the magic of the moment on a glory night,

Where the children of tomorrow dream away in the wind of change.

«The world we know»

Before we make this world a mess

We gotta clean up our minds

We can be brothers, sisters, yes
United once and all the *time*.

2. Риси життя («Scorpions»): *strong enough 14, road 5, bright 4, poor 3, ocean of silence 2, the spirit of hope 2, past 2, better world 2, to keep going 1, heart 1, etc.:*

«Daddy's girl»
An *ocean of silence*
Is drowning your *heart*
What never should be
Will remain in the *dark*.

Виділене асоціативне поле характеризується сильним асоціативним потенціалом, оскільки когнітивні ознаки «трактування майбутнього» та «риси життя» віднесені до ядра поля і характеризується значеннєвим складником «жінка як втілення майбутнього».

Висновки. Здійснивши аналіз пісенного фонду досліджуваних мов, вважаємо, що він уможливило заглибитись у зміст лінгвокультурного концепту *ЖІНКА*, зокрема його ціннісно-оцінного складника, шляхом виокремлення сценаріїв типових ситуацій, які розгортає цей концепт у лінгвокультурах. Такі культурні сценарії відрізняються між собою чисельністю в обох мовах: як в англійських,

так і в українських піснях переважають сильні асоціативні зв'язки зі словом-стимулом *жінка* у значенні *кохана* у «трактуванні кохання»: 125 асоціатів в англійському пісенному дискурсі та 69 асоціатів – українському, «належності жінки до чоловіка» 61 асоціат – в англійському та 82 в українському, що уможлиблюють їх віднести до ядра досліджуваного асоціативного поля. Культурний сценарій «зовнішність жінки» займає вагоме місце у ядерному складі асоціативного поля в українській мовній картині світу (65 асоціатів), натомість в англійській – він знаходиться на останній позиції (19 асоціатів) – на периферії поля. Щодо застосування власних імен у пісенному дискурсі, варто зазначити, що в українських текстах вони перенесені до периферії поля (28 асоціатів), в той час, як в англійському пісенному дискурсі досліджуваного гурту «Scorpions», вони відсутні взагалі. Проте трактування жінки, як майбутнього, посідає ключове місце в англomовному пісенному дискурсі (70 асоціатів), але не є притаманним для пісень українського гурту «Океан Ельзи».

Перспектива подальших досліджень полягає у дослідженні інших лінгвокультурних концептів у пісенному дискурсі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. 2-ге вид., доп. К.: ВЦ «Академія», 2009. 376 с.
2. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. К.: Довіра, 2007. 205 с.
3. Загнітко А.П. Основи дискурсології. Донецьк : ДонНУ, 2008. 194 с.
4. Коноз А.С. Особливості музичного та пісенного дискурсу, комунікативний аспект пісенних текстів. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства* : матеріали Всеукр. наук. конф. викладачів, аспірантів, співробітників та студентів фак-ту іноземної філології та соціальних комунікацій. Суми : СумДУ, 2012. Ч. 1. С. 81–88.
5. Марчук У.Б. Асоціативний потенціал лінгвокультурних концептів у різносистемних мовах : дис.. ... канд. філол. наук : 10.02.15. К., 2009. 233 с.
6. Огієнко І.С. Дискурс та підходи до його аналізу: погляди на проблему сучасних англomовних дослідників. *Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]*. Сер. : Філологічна, 2012. Вип. 23. С. 98–102.
7. Приходько А.М. Дискурсологія концепту VS Концептологія дискурсу. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна*, 2007. № 782. С. 66–71.
8. Скобнікова О.В. Методика аналізу лінгвокультурного концепту (на прикладі концепту FAMILY). *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Філологія : збірник наукових праць, 2018. Вип. 18. С. 286–293.
9. Терехова Д.І. Особливості сприйняття лексичної семантики слів (психолінгвістичний аспект) : монографія. К. : Видавничий центр КДЛУ, 2000. 244 с.
10. Шевченко І.С. Когнітивно-комунікативна парадигма і аналіз дискурсу: монографія. *Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен*. Харків : Константа, 2005. С. 9–20.
11. Ifversen J. Text, Discourse, Concept: Approaches to Textual Analysis. Kontur, 2003. № 7. P. 60–90.

REFERENCES

1. Batsevych F.S. Osnovy komunikativnoyi lingvistyky. [Basics of communicative linguistics]. 2nd ed. K.: VTS. «Academia», 2009, 376 p [in Ukrainian].
2. Batsevych F.S. Slovyk terminiv mizhkulturnoyi komunikatsii. [The dictionary of intercultural communication terms]. K.: Dovira, 2007, 205 p [in Ukrainian].
3. Zagnitko A.P. Osnovy dyskursologii. [Basics of discourse study]. Donetsk : DonNu, 2008, 194 p [in Ukrainian].
4. Konoz A.S. Osoblyvosti muzychnogo ta pisenogo dyskursu, komunikativnyi aspekt pisennykh tekstiv. [Peculiarities of music and song discourse, communicative aspect of song texts]. *Sotsialno-gumanitarni aspekty rozvytku suchasного suspilstva* : materialy vseukr. nauk. konf. vykladachiv, aspirantiv, spivrobotnykiv nf studentiv fakultetu inozemnoyi filologii ta sotsialnykh komunikatsii. Sumy : SumDu, 2012, Ch.1, p. 81–88 [in Ukrainian].

5. Marchuk U.B. Asotsiatyvnyi potentsial lingvokulturnykh kontseptiv u riznosystemnykh movakh. [Associative potential of linguistic and cultural concepts in multi-system languages] : dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.15. K., 2009, 233 p [in Ukrainian].
6. Ogiienko I.S. Dyskurs ta pidkhody do yogo analizu : pogliady na problemu suchasnykh anglomovnykh doslidnykiv. [Discourse and approaches to its analysis : views on the problem of modern English-speaking researchers]. *Naukovi zapysky [Natsionalnogo universytetu «Ostrozka akademii»]*. Ser. : Filologichna, 2012, Vyp. 23, p. 98–102 [in Ukrainian].
7. Prykhodko A.M. Dyskursologiiia kontseptu vs kontseptologiiia dyskursu. [Discourseology of concept vs Conceptology of discourse]. *Visnyk Kharkivskogo natsionalnogo universytetu im. V.N. Karazina*, 2007, № 782, p. 66–71 [in Ukrainian].
8. Skobnikova O.V. Metodyka analizu lingvokulturnogo kontseptu (na prykladi kontseptu FAMILY). [The method of analysis of the linguistic and cultural concept (on the example of the FAMILY concept)]. *Visnyk Mariupolskogo derzhavnogo universytetu*. Serii: Filologiiia : zbirnyk naukovykh prats, 2018, Vyp. 18, p. 286–293 [in Ukrainian].
9. Terekhova D.I. Osoblyvosti spryiniattia leksychnoi semantyky sliv (psycholingvistychnyi aspekt) : monografiia. [Peculiarities of perception of lexical semantics of words (psycholinguistic aspect) : monograph]. K. : Vydavnytchi tseñtr KDLU, 2000, 244 p [in Ukrainian].
10. Shevchenko I.S. Kognityvno-komunikatyvna paradygma i analiz dyskursu. [Cognitive-communicative paradigm and discourse analysis : monograph]. *Dyskurs yak kognityvno-komunikatyvnyi fenomen*. Kharkiv : Konstanta, 2005, p. 9–20 [in Ukrainian].
11. Ifversen J. Text, Discourse, Concept: Approaches to Textual Analysis. *Kontur*, 2003, № 7, p. 60–90.